

Jaarverslag bezwaarschriften gemeente Opmeer 2024

1. Inleiding

Er is een onafhankelijke commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) ingesteld in de Verordening commissie bezwaarschriften Opmeer 2022 (hierna te noemen: de verordening). De organisatie en werkwijze van deze commissie bezwaarschriften (verder: de commissie) is hierin vastgelegd. Sinds 2022 is het mogelijk geworden ook zonder commissie bezwaren af te handelen.

Doel van dit verslag is om aan het bestuur van de gemeente inzicht te geven in de activiteiten van de commissie en de gevolgde werkwijze van de ambtelijke behandeling van de bezwaarschriften.

2. Taak en werkwijze van de commissie

Bij vaststelling van de verordening hebben de gemeenteraad, de burgemeester, het college van burgemeester en wethouders en de leerplichtambtenaar, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft, besloten dat advies gevraagd kan worden over bezwaarschriften aan de commissie. De secretaris bepaalt in mandaat over welke bezwaarschriften advies gevraagd wordt. De aard van het bezwaar is hierin bepalend. In artikel 2, van de verordening is bepaald dat de commissie niet bevoegd is te adviseren over bezwaarschriften tegen besluiten op grond van:

- een besluit inzake belastingen, Wet waardering onroerende zaken;
- de Regionale urgentieverordening Huisvestingswet Westfriesland gemeente Opmeer 2019.

De commissie bestaat uit een voorzitter en vier leden. Er wordt geadviseerd door de voorzitter en ten minste twee leden. De gemeente Koggenland heeft dezelfde commissie. De samenwerking tussen Opmeer en Koggenland gaat goed. Opmeer vraagt meer advies aan de commissie dan Koggenland. Hierdoor vinden de hoorzittingen meestal in Opmeer plaats.

Eén van de doelen van deze samenwerking was dat er meer bezwaarschriften op één zitting behandeld zouden kunnen worden, zodat de behandeling van een bezwaar relatief goedkoper wordt. Echter, sinds 2022 zijn er dusdanig veel bezwaarschriften ontvangen in Opmeer, dat de agenda van de commissie meestal gevuld is met alleen bezwaarschriften uit Opmeer. In hoofdstuk 4, wordt beschreven hoe dat komt.

3. Samenstelling van de commissie

In 2024 had de commissie de volgende samenstelling:

voorzitter:	de heer mr. T.J.W. Bult (tot oktober 2024) de heer mr. ing. F.A.J. Groenendijk (m.i.v. oktober 2024)
leden:	mevrouw mr. K. van de Wateringen mevrouw M. Brieffies de heer mr. B.F. de Jong mevrouw mr. D.A.E. Potveer
secretaris:	mevrouw mr. E.S. Bruijn
plaatsvervangend secretaris:	mevrouw mr. C. Grim de heer S.C. van den Berg

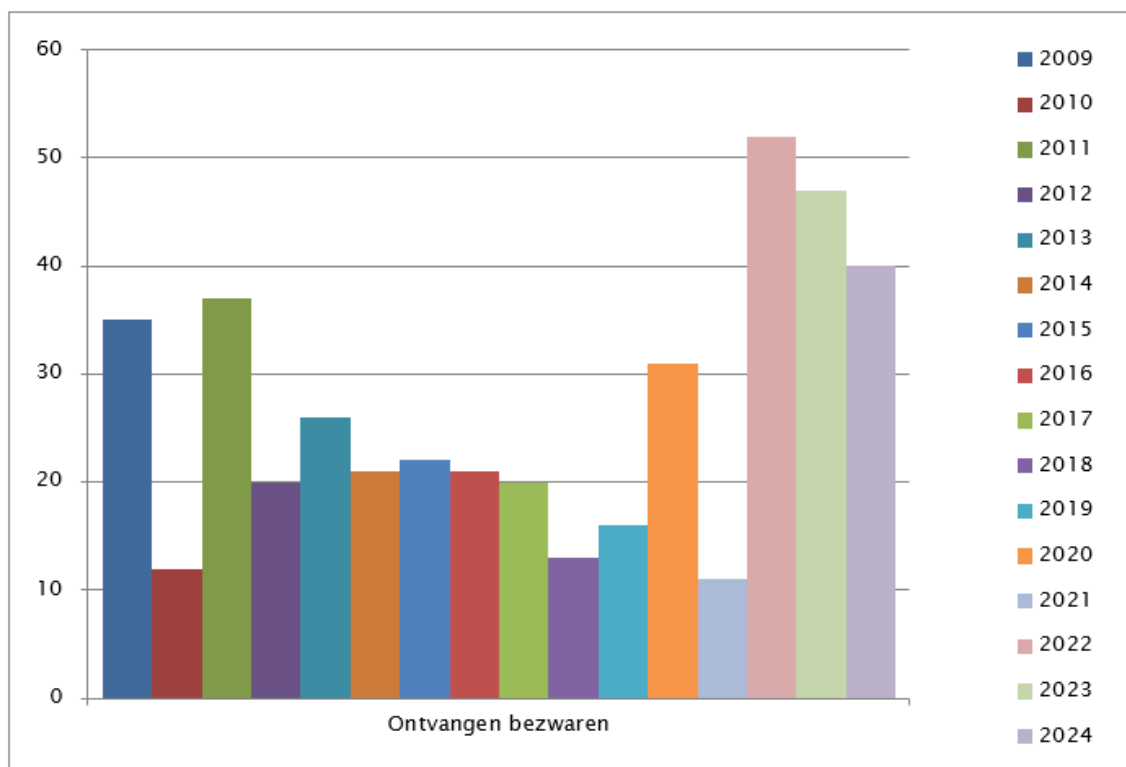
Eind 2023 waren twee leden gestopt. De heer De Jong en mevrouw Potveer zijn vervolgens begin 2024 benoemd.

Eind september 2024 was de voorzitter de heer Bult gestopt. Vervolgens is de heer mr. ing. F.A.J. Groenendijk benoemd als voorzitter.

4. Afhandeling bezwaarschriften

In 2024 zijn tegen 40 besluiten bezwaren ontvangen. Dit is het aantal bestreden besluiten, niet het aantal bezwaarschriften. Tegen sommige besluiten zijn soms meer bezwaarschriften ontvangen. Er zijn bijvoorbeeld tegen één omgevingsvergunning zevenentwintig bezwaarschriften ontvangen.

Bij het aantal van veertig bestreden besluiten moet ook opgemerkt worden dat elf Woo-verzoeken in één keer buiten behandeling zijn gelaten. Hiertegen is bezwaar gemaakt. Het gaat in dat geval om elf bestreden besluiten.

Intrekkingen

Er zijn zeven bezwaarschriften ingetrokken, waardoor de gehele bezwaarprocedure tegen het bestreden besluit eindigde.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Intrekkingen	37%	44%	43%	41%	35%	23%	38%	37%	18%	25%	19%	18%

Doorgestuurd

Er zijn drie bezwaarschriften tegen drie Woo-besluiten doorgestuurd naar de rechtbank, omdat er, door al lopende beroepsprocedures, van rechtswege beroep was ontstaan (art. 6:20 Awb). Hiervan is één zaak door de rechtbank weer terug verwezen naar het college voor behandeling van het bezwaar.

Er is ingestemd om de bezwaren tegen veertien Woo-besluiten voor direct beroep door te sturen naar de rechtbank (art. 7.1a Awb). Hiervan zijn er tien weer terug gestuurd voor bezwaar. Er is ook ingestemd om direct een beroepsprocedure te starten in geval van een bezwaar tegen een afwijzing van een verzoek om verruiming van de sluitingstijden van een horecabedrijf.

Horen

Ten aanzien van twaalf bezwaren uit 2024 is de bezwaarmaker in 2024 ambtelijk gehoord. Daarnaast is in 2024 één bezwaarde nog ambtelijk gehoord over een bezwaarschrift uit 2023.

Er is vooral ambtelijk gehoord in bezwaren tegen besluiten uit het Sociaal Domein, zoals bijvoorbeeld tegen de weigering van gehandicaptenparkeerkaarten. Bezwaarden tegen het reserveren van parkeerplaatsen voor elektrische auto's zijn ook ambtelijk gehoord, net als bezwaarden tegen Woo-besluiten.

De horende ambtenaren hebben de indruk dat het ambtelijk horen in sociale zaken goed valt bij bezwaarden door de informelere sfeer. Ook is er sneller een besluit op het bezwaar door de kortere pro-

cedure. De horende ambtenaren zijn niet betrokken geweest bij de totstandkoming van het bestreden besluit.

Ten aanzien van vijf besluiten, waartegen bezwaren ontvangen zijn in 2024, is het horen in 2024 gedaan door de commissie bezwaarschriften. Daarnaast heeft de commissie in 2024 in drie gevallen een bezwaarde gehoord over een bezwaar dat ontvangen was in 2023.

Er is in 2024 voor het eerst meer ambtelijk gehoord dan dat de bezwaarde door de commissie is gehoord. In 2023 is voor meer dan twee derde van de bestreden besluiten een advies van de commissie gevraagd. In 2022 was dat in ongeveer de helft van de gevallen.

Inzake één bezwaar is er na een ambtelijk advies op verzoek van het bestuursorgaan alsnog een advies van de commissie gevraagd. Dit is niet de bedoeling, gelet op de rechtszekerheid. De beslistermijn is langer als er een advies van de commissie gevraagd wordt.

Er is tien keer (ambtelijk) geadviseerd zonder het horen van bezwaarde. De reden hiervoor was bijvoorbeeld dat de bezwaren niet verschoonbaar te laat waren ontvangen of omdat er geen besluit was, waartegen bezwaar openstaat (zoals een verdaging).

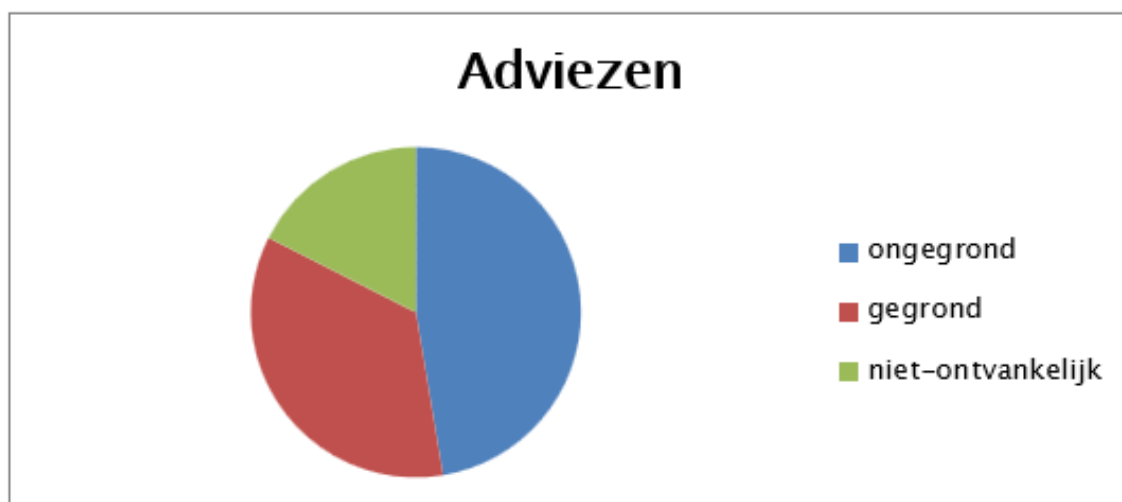
Adviezen

Ambtelijk zijn er in 2024 20 adviezen uitgebracht, waarvan één over een bezwaar uit 2023. Het advies luidde tienmaal niet-ontvankelijk en zesmaal gegrond en viermaal ongegrond.

In 2024 heeft de commissie 25 adviezen uitgebracht. Hiervan gingen drie adviezen over bezwaren die ontvangen zijn in 2023. Het advies luidde 23 keer ongegrond, en tweemaal gegrond.

Het is logisch dat ambtelijke adviezen vaker “niet-ontvankelijk” luiden. Dit zijn eenvoudige zaken, waar geen advies aan de commissie gevraagd wordt. Ambtelijk wordt vaker geadviseerd om een bezwaar gegrond te verklaren dan dat de commissie dat doet. Dit is te verklaren door het ambtelijk behandelen van bezwaren in Woo-zaken die, door het ontbreken van één of meer stukken, toch geregeld gegrond zijn.

Er moet opgemerkt worden dat wanneer er meer bezwaren tegen één besluit ontvangen worden, er dus meer adviezen komen op één bestreden besluit.

Er is twee keer geadviseerd over te gaan tot betaling van de proceskosten die gemaakt zijn in de bezwaarprocedure. Dit is twee x € 1.248= € 2.496.

5. Soort besluiten

De verdeling van de in 2024 ontvangen bestreden besluiten naar de verschillende wetten, is als volgt:

- 22 besluiten op grond van de Wet open overheid;
- vijf besluiten op grond van de Omgevingswet (als gevolg van 33 bezwaarschriften);

- vier op grond van de Wegenverkeerswet 1994 ;
- twee op grond van de Regeling gehandicaptenparkeerkaart;
- twee op grond van de Jeugdwet;
- één op grond van de Wet op de kansspelen;
- één op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- één op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Opmeer 2021;
- één op grond van de Participatiewet;
- één op grond van de Awb (subsidie).

Opvallend is het aantal Woo-bezwaren en de reservering van parkeerplaatsen (voor het laden van elektrische voertuigen of gehandicaptenparkeerplaats op grond van de Wegen Verkeerswet 1994.

6. Afhandelingstermijn

De beslistermijn voor het afhandelen van bezwaren met een advies van de commissie is twaalf weken met ingang vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken (artikel 7:10, lid 1 Awb). Zonder commissie is de beslistermijn zes weken met ingang vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.

Een verdaging verlengt de beslistermijn met zes weken. Het is vaak nodig hier gebruik van te maken.

Soms heeft een opschorting van de termijn plaatsgevonden, omdat de indiener van het bezwaarschrift het bezwaar nog niet gemotiveerd had of omdat er anderszins een gebrek aan kleefde. Ook wordt soms de afhandeling met instemming van belanghebbenden uitgesteld, bijvoorbeeld vanwege afwezigheid van bezwaarde.

Meestal wordt twee weken de tijd gegeven om een eenvoudig gebrek te herstellen. Als de materie complex is, wordt een langere termijn geboden om bezwaargronden aan te vullen.

Ondanks verdagingen zijn in verschillende zaken de wettelijke beslistermijnen niet gehaald. Dit heeft veel oorzaken. Er zit ook geregeld een lange termijn tussen het uitbrengen van een advies van de commissie en het besluit op bezwaar dat voorbereid wordt door de vakafdeling.

Van een veel-verzoeker zijn drie ingebrekestellingen ontvangen wegens het niet tijdig nemen van twee besluiten op bezwaar inzake de Woo. Op één bezwaar werd alsnog binnen twee weken een besluit op bezwaar genomen. In de andere twee zaken was het college van oordeel dat de bezwaarschriften van rechtswege beroepschriften zijn geworden, waardoor het college niet meer bevoegd was te besluiten op de bezwaren.

De afhandeling binnen de wettelijke beslistermijn blijft zowel bij het secretariaat als bij de vakafdelingen aandacht behoeven.

7. Afwijken van het advies

In 2024 is een ambtelijk advies over een bezwaar niet overgenomen. Er is op verzoek van het bestuursorgaan alsnog een advies van de commissie gevraagd. De bestreden weigering van de vergunning is toen toch herroepen.

8. (Wettelijke) ontwikkelingen

De staatsecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in oktober 2023 laten weten toch niet te komen met een wijzigingsvoorstel van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) inzake resultaatgericht beschikken. Sinds 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) herhaaldelijk geoordeeld dat resultaatgerichte beschikkingen in strijd zijn met de juridische zekerheid van cliënten. Volgens deze uitspraken moet bij de toekenning van Wmo-ondersteuning duidelijk zijn welke ondersteuning de cliënt kan verwachten. Dit moet worden uitgedrukt in concrete tijdseenheden. Deze uitspraken vormden aanleiding voor het ontwerpen van het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken. Dit voorstel had als doel de voordelen van flexibiliteit in de uitvoering te behouden, terwijl tegelijkertijd de rechtsbescherming van de cliënt versterkt zou worden door de introductie van een verplichte finale geschilbeslechting bij de rechter over de kwaliteit van de uitvoering van de ondersteuning. Nu er toch geen wetswijziging komt, wordt landelijk gewerkt aan een handreiking voor gemeenten, met een proces en vorm voor gepast beschikken, waarbij de rechtsbescherming van de cliënt het vertrekpunt is.

Omgevingsrecht

Met ingang van 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Vanwege het aantal besluiten op grond van deze wet en het effect hiervan op de leefomgeving, is het noemen van deze wet op deze plek relevant. De jurisprudentie in 2024 over het overgangsrecht was voor verschillende bezwaarzaken over handhaving van belang. Halverwege 2024 kwam de Raad van State met een stroomschema: <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/juli/overgangsrecht-omgevingswet-handhaving/>

Tegen een vergunning voor noodopvang op grond van de Omgevingswet zijn 29 bezwaarschriften ontvangen. Een deel was niet-ontvankelijk en het gros was ongegrond. Tegen een andere vergunning voor een windmolen waren er 15 bezwaarmakers.

Wet open overheid

De commissie bezwaarschriften heeft met enige regelmaat geadviseerd over bezwaren tegen besluiten op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Deze wet is in mei 2022 vervangen worden door de Wet open overheid (Woo). In 2022 zijn 6 bezwaarschriften op grond van de Wob/Woo ontvangen. Dit is een grote stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Deze stijging heeft zich voortgezet met 9 in 2023 en 22 in 2024.

Er is in 2024 een expliciet mandaatbesluit genomen voor besluiten op bezwaar op grond van de Woo. Het afdelingshoofd en de medewerkers van de afdeling Bedrijfsvoering zijn bevoegd deze besluiten te nemen, inclusief het herroepen van het Woo-besluit.

Wet versterking waarborgfunctie Awb

Dit wetsvoorstel is in de vorige jaarverslagen ook al genoemd en zat in de fase van internetconsultatie van 1 februari 2024 tot en met 31 juli 2024.

De voorgestelde wijzigingen zijn in het kort:

1. Er wordt een nieuwe algemene bepaling ingevoegd die de overheid de instructie geeft zich dienstbaar op te stellen bij de uitoefening van haar taak en mensen hulp te bieden als zij dat nodig hebben.
2. De werking van het evenredigheidsbeginsel wordt verruimd. Er komt meer ruimte om een wet of regel buiten toepassing te laten als mensen onevenredig hard getroffen worden door strikte toepassing van die regel, als het doel van de regeling ook op een andere manier kan worden bereikt.
3. Het wetsvoorstel maakt het eenvoudiger om fouten te herstellen in een besluit die makkelijk zijn op te lossen, bijvoorbeeld als het gaat om een administratieve of schrijffout.
4. Besluiten van de overheid worden begrijpelijk gemotiveerd.
5. Bij financiële beslissingen met rechtstreekse gevolgen voor de directe bestedingsruimte zal contact worden opgenomen.
6. Bij geldschulden wordt meer rekening gehouden met wat mensen zelf wel of niet kunnen doen. Als iemand geldschulden heeft, helpt de overheid door coulanter te zijn met termijnen of actiever een betalingsregeling aan te bieden.
7. Er komt meer ruimte om toch een bezwaarschrift in te dienen als de termijn overschreden is, bijvoorbeeld in geval van bijzondere of persoonlijke omstandigheden.
8. Om onnodige procedures te voorkomen wordt onder andere voorgesteld dat de overheid
 - a. op een besluit aangeeft op hoe men in contact kan komen met een ambtenaar die je dossier kent,
 - b. bij een bezwaarschrift eerst praat met de bezwaarmaker en
 - c. bij een te laat ingediend bezwaarschrift in contact treedt om te horen of er redenen zijn om het toch nog in te mogen dienen, ook al is de termijn overschreden.
9. De positie van de burger in procedures voor de bestuursrechter wordt versterkt, doordat een burger de gelegenheid kan worden gegeven zijn beroepsgronden verder te onderbouwen (de zogeheten burgerlus). De bestuursrechter kan de burger om aanvullende bewijzen vragen.

Voor de bezwaarprocedure is de volgende ontwikkeling in de rechtspraak van belang.

Evenredigheid

In 2022 en 2023 zijn belangrijke uitspraken gedaan over de evenredigheid als bedoeld in artikel 3:4 lid 2 van de Awb: ECLI:NL:RVS:2022:285 en ECLI:NL:RVS:2023:772. Begin 2024 is er weer een toevoeging gekomen. Het evenredigheidsbeginsel is ook van toepassing bij gebonden besluiten, zie ECLI:NL:CBB:2024:190 en 191.

Verschoonbare termijnoverschrijding

In 2024 zijn vier richtinggevende uitspraken gedaan over te laat ingediende bezwaarschriften (ECLI:NL:CBB:2024:31-34).

Ook als de indiener een slechts gering verwijt treft, kunnen redenen zijn om een termijnoverschrijding verschoonbaar te achten. Alle omstandigheden moet worden afgewogen. Van belang kan zijn of er een professionele rechtshulpverlener is, wat de omvang van de termijnoverschrijding is, wat de omvang van de onderneming is en/of er belangen van anderen bij het besluit van het bestuursorgaan zijn betrokken.

Het voorstel voor de Wet versterking waarborgfunctie Awb is voorzien in een aanpassing van artikel 6:11 van de Awb. In de memorie van toelichting is aangegeven dat het voorstel als doel heeft om de gevallen te vergroten, waarin een termijnoverschrijding verschoonbaar wordt geacht vanwege bijzondere persoonlijke omstandigheden.

Het is niet bekend of en wanneer het voorstel wordt aangenomen. Een aantal aspecten uit het voorstel en de hier genoemde jurisprudentie wordt wel "meegenomen" bij primaire besluitvorming en bij de beoordeling van bezwaarschriften

9. Rechterlijke uitspraken

In 2024 zijn vier rechterlijke uitspraken gedaan over besluiten op bezwaar.

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3	6	14	10	4	5	7	1	0	1	5	9	4

Hieronder zullen de uitspraken beschreven worden.

Op 9 januari 2024 is een beroep door de rechtbank tegen het besluit op bezwaar over de invordering van € 25.000,- aan een verbeurde dwangsom, niet-ontvankelijk verklaard. Er was geen belang meer bij het beroep, omdat de bevoegdheid tot invordering inmiddels verjaard was. Het college is veroordeeld in het betalen van € 184,- aan griffiekosten en tot betaling van € 1.750 aan proceskosten.

Op 5 juni 2024 is een beroep ongegrond verklaard. Het besluit op bezwaar inzake een weigering van een omgevingsvergunning bleef in stand.

Op 23 juli 2024 is een beroep tegen een besluit op bezwaar over een dwangsbesluit op straffe van € 25.000,-, door de rechtbank ongegrond verklaard.

Op 17 december 2024 is een beroep tegen het niet-ontvankelijk verklaren van bezwaren tegen een dwangsom en de invordering hiervan, ongegrond verklaard.

De daling van het aantal uitspraken geeft een vertekend beeld. In 2024 zijn namelijk verschillende beroepsprocedures gestart, vooral tegen Woo-besluiten, dwangsommen en invorderingsbesluiten. Aangezien er nog geen uitspraken zijn, kunnen deze zaken in dit jaarverslag nog niet vermeld worden.

Tijdens een zitting bij de rechtbank is een beroep ingetrokken. Het beroep was gericht tegen het besluit op bezwaar over een dwangbevel. Het bezwaar was kennelijk niet-ontvankelijk verklaard, omdat er volgens de Awb geen bezwaar (en beroep) openstaat tegen een dwangbevel. Door de intrekking kwam er geen uitspraak.

10. Openbaarheid

In artikel 15 van de Verordening Commissie Bezwaarschriften gemeente Opmeer 2022 staat dat de hoorzitting van de commissie in beginsel openbaar is. Sinds eind 2008 staat de agenda met de te behandelen bezwaren (zonder namen en adressen) op de site van de gemeente Opmeer. Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de openbaarheid van de zittingen. De hoorzittingen worden in de praktijk niet bezocht door derden.

11. Elektronisch bezwaar

In 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders het al mogelijk gemaakt om digitaal bezwaar aan te tekenen. Als nadere eisen gelden hierbij dat men inlogt via DigiD en dat men een webformulier via de website van www.opmeer.nl gebruikt. Pas in 2022 zijn deze online formulieren voor het eerst vaker gebruikt. Dit gebruik is in 2023 en 2024 verder toegenomen.

12. Samenvatting

Er zijn in 2024 tegen veertig besluiten bezwaren ontvangen. Er is sprake van een daling, maar het aantal is vergeleken meerdere jaren, nog wel hoog. Van de veertig besluiten gingen er tweeëntwintig over de Wet open overheid.

Er zijn voor het eerst meer bezwaren ambtelijk behandeld dan dat er bezwaren door de onafhankelijke commissie zijn behandeld. Dit komt, omdat bezwaarden tegen Woo-besluiten ook ambtelijk gehoord worden.

Niet alle bezwaren zijn binnen de wettelijke afhandelingstermijn afgehandeld. Hieraan zal door het secretariaat meer aandacht geschonken moeten worden. De medewerking van de vakafdelingen is hierbij noodzakelijk.

Zeven van de veertig bezwaren zijn ingetrokken, waardoor de bezwaarprocedure eindigde.

Er zijn vier rechterlijke uitspraken gedaan over besluiten op bezwaar. Drie beroepen waren ongegrond en één beroep was niet-ontvankelijk.

Opmeer, februari 2024

De commissie voor de behandeling van bezwaarschriften,

*de voorzitter,
mr. ing. F.A.J. Groenendijk*

*de secretaris,
mr. E. Bruijn*